

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ VIỆC DẠY HỌC HAI BUỔI/NGÀY CỦA HIỆU TRƯỞNG MỘT SỐ TRƯỜNG TIỂU HỌC Ở QUẬN 3, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

NGUYỄN VĂN PHƯỚC*

TÓM TẮT

Bài báo đề cập thực trạng quản lý hoạt động dạy hai buổi/ngày của Hiệu trưởng một số trường tiểu học tại Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh (TPHCM). Kết quả khảo sát được phân tích trên các nội dung quản lý: quản lý chương trình, kế hoạch dạy học của tổ chuyên môn và giáo viên; quản lý việc thực hiện quy chế chuyên môn trong dạy học của tổ chuyên môn và giáo viên; quản lý hoạt động dạy học trên lớp; quản lý công tác bồi dưỡng giáo viên; quản lý phương tiện, điều kiện dạy học...

Từ khóa: quản lý, quản lý hoạt động dạy học hai buổi/ngày, trường tiểu học.

ABSTRACT

The reality of some directors' management of 2-session teaching activities in some primary schools in District 3, Ho Chi Minh City

The article looks at the reality of some directors' management of 2-session teaching activities in some primary schools in District 3, Ho Chi Minh City. The results are analysed based on management contents: curriculum and teachers' and departments' lesson plans management; management of teachers' and departments' performing the specialization regulations; teaching activities management; equipment and teaching conditions management.

Keywords: management, management of 2-session teaching activities, primary school.

1. Đặt vấn đề

Trong lịch sử xã hội, ở bất kì thời đại nào, quản lý luôn giữ một vị trí vô cùng quan trọng đối với việc vận hành và phát triển xã hội. Ở lĩnh vực giáo dục và đào tạo, quản lý là nhân tố giữ vai trò then chốt trong việc đảm bảo chất lượng giáo dục; trong đó, các biện pháp quản lý hoạt động dạy học luôn là vấn đề đáng được quan tâm, nghiên cứu và khảo nghiệm. Thực tiễn đã có khá nhiều công trình, nghiên cứu nhiều ý tưởng cập nhật về

quản lý hoạt động dạy học được các nhà khoa học quan tâm.

Dạy học hai buổi/ngày là chủ trương đúng đắn, phù hợp với kinh tế xã hội hiện nay, khi mà đất nước bước vào giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Dạy học hai buổi/ngày sẽ là điều kiện đảm bảo dạy học đủ thời gian, chất lượng học tập các môn bắt buộc sẽ tốt hơn; học sinh có điều kiện cân đối việc học tập, rèn luyện và tăng cường các hoạt động giáo dục sức khỏe, thẩm mỹ, thể chất, đồng thời được học thêm các môn năng khiếu, tăng cường phát triển năng lực qua

---

* ThS, Trường Tiểu học Nguyễn Sơn Hà, Q.3, TPHCM

các môn tự chọn, góp phần hình thành nhân cách và phát triển toàn diện.

Đối với bậc tiểu học nói riêng, dạy - học hai buổi/ngày đã trở thành mục tiêu của giáo dục tiểu học, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, phát triển sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ IX đã khẳng định: “Củng cố thành tựu xóa mù chữ và phổ cập giáo dục tiểu học, phấn đấu để ngày càng có nhiều trường tiểu học có đủ điều kiện dạy học hai buổi/ngày tại trường, được học ngoại ngữ, tin học. Đẩy nhanh tiến độ phổ cập giáo dục trung học cơ sở...”. Dạy học hai buổi/ngày không chỉ đáp ứng nhu cầu của các bậc cha mẹ học sinh muốn gửi con ở trường cả ngày để an tâm công tác; tránh những tác hại, ảnh hưởng xấu đến trẻ khi không có sự hướng dẫn của gia đình và nhà trường, đồng thời còn hướng vào mục đích lớn của giáo dục. Đó là thực hiện mục tiêu giáo dục: đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lí tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực của công dân, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.” (Điều 2 - Luật Giáo dục) [4].

2. Giải quyết vấn đề

Để có những cái nhìn khách quan về công tác quản lí hoạt động dạy học hai buổi/ngày của Hiệu trưởng một số trường tiểu học trên địa bàn Quận 3, chúng tôi đã tiến hành khảo sát ý kiến những đối tượng liên quan đến hoạt động dạy trên

địa bàn. Thời gian khảo sát được tiến hành từ tháng 9 năm 2009 đến tháng 6 năm 2010. Đối tượng lấy ý kiến bao gồm lãnh đạo, chuyên viên Phòng Giáo dục và Đào tạo, cán bộ quản lí (CBQL) các trường tiểu học, tổ trưởng chuyên môn và giáo viên (GV) 6 trường tiểu học trong quận gồm 3 hạng trường: “Hạng 1” gồm Trường Kỳ Đồng và Phan Đình Phùng, “Hạng 2” gồm Trường Nguyễn Thanh Tuyên và Phan Văn Hân, “Hạng 3” gồm Trường Nguyễn Sơn Hà và Trần Văn Đàng.

Ngoài ra, chúng tôi còn tiến hành phương pháp quan sát nhằm quan sát hoạt động dạy học: phân tích, tổng hợp các biên bản thanh tra về công tác quản lí hoạt động dạy học của Hiệu trưởng và kết quả điều tra theo bộ phiếu trưng cầu ý kiến của 182 người gồm chuyên viên Phòng Giáo dục và Đào tạo, Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn, giáo viên 6 trường tiểu học để có thêm những cứ liệu bổ sung. Có thể rút ra các kết quả nghiên cứu chính về thực trạng như sau:

2.1. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lí chương trình, kế hoạch dạy học của tổ chuyên môn và giáo viên

Thời gian qua, các trường đã chỉ đạo việc thực hiện quy chế chuyên môn theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Công tác quản lí việc thực hiện chương trình, kế hoạch đã thực hiện một cách nghiêm túc. Sự nỗ lực này được thể hiện trong kết quả khảo sát ở bảng 3 sau đây:

Bảng 1. Thực trạng quản lý chương trình, kế hoạch dạy học của tổ chuyên môn và giáo viên

STT	Biện pháp quản lý của Hiệu trưởng	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		Thường xuyên	Không thường xuyên	Không thực hiện	Tốt	Khá	Trung bình
1	Tổ chức cho CBQL, GV nghiên cứu, nắm vững mục tiêu dạy học, phân phối chương trình	178 97,8%	2 11%	0	178 97,8%	2 1,1%	0
2	Kiểm tra việc lập kế hoạch dạy của tổ chuyên môn và giáo viên	179 98,4%	1 0,5%	0	176 96,7%	4 2,2%	0
3	Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức thảo luận về cách thực hiện chương trình	178 98,4%	1 0,5%	0	176 96,7%	4 2,2%	0
4	Tổ chức dạy đủ các môn học, kiểm tra việc GV thực hiện đủ, đúng chương trình	179 98,4%	1 0,5%	0	176 96,7%	4 2,2%	0
5	Nghiêm túc xử lý trường hợp GV thực hiện sai chương trình kế hoạch dạy học	170 93,4%	10 5,5%	0	167 91,8%	13 7,1%	0
6	Tổ chức rút kinh nghiệm, đánh giá việc thực hiện chương trình, kế hoạch dạy học	178 98,4%	2 1,1%	0	177 97,3%	3 1,6%	0

Bảng 1 cho thấy các biện pháp cơ bản để quản lý chương trình và kế hoạch dạy học đều được Hiệu trưởng thực hiện khá đều đặn. Trong sáu biện pháp, mức độ thường xuyên thực hiện chiếm tỉ lệ cao, từ 93% đến 98%. Số liệu này cho thấy việc quản lý của Hiệu trưởng xét trên bình diện quản lý chương trình, kế hoạch dạy học được thực hiện đều tay và bao quát. Đặc biệt, dựa trên những lý luận về quản lý hoạt động dạy thì đây là những biện pháp cơ bản và đặc trưng để quản lý

chương trình và kế hoạch dạy. Các khách thể nghiên cứu đều khẳng định không có biện pháp nào là không thực hiện nên tín hiệu này khá khả quan và tích cực.

Dẫu rằng số liệu này cũng chỉ dừng ở mức tự đánh giá nhưng kết quả thực hiện cũng đem đến những thông điệp tích cực. Sau khi quan sát thực tế và khảo sát hồ sơ, chúng tôi cũng nhận ra thực tiễn thực hiện các biện pháp này có sự tương đồng nhất định với số liệu trên.

2.2. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lý việc thực hiện quy chế chuyên môn trong dạy học của tổ chuyên môn và giáo viên

Việc thực hiện quy chế chuyên môn là nhiệm vụ then chốt của mỗi giáo viên khi giảng dạy. Hầu hết các các tổ chuyên môn được tổ chức theo khối lớp; tuy nhiên, tùy theo số lượng giáo viên trong khối, tổ chuyên môn có thể được tổ chức

sinh hoạt ghép khối 1, 2 và 3 hoặc khối 4 và 5. Mỗi tổ chuyên môn được quản lý trực tiếp bởi tổ trưởng và tổ phó chuyên môn. Công tác quản lý việc thực hiện quy chế chuyên môn của giáo viên và tổ chuyên môn đã được Hiệu trưởng các trường quan tâm thực hiện có hiệu quả. Nội dung này được thể hiện rõ trong bảng 2 sau đây:

Bảng 2. Thực trạng quản lý thực hiện quy chế chuyên môn trong dạy học của tổ chuyên môn và giáo viên

STT	Biện pháp quản lý của Hiệu trưởng	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		Thường xuyên	Thỉnh thoảng	Không bao giờ	Tốt	Khá	TB
1	Tổ chức cho CBQL và GV nắm vững các quy định về quy chế chuyên môn	179 98,4%	3 1,6%	0	179 98,4%	2 1,1%	1 0,5%
2	Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức thảo luận về quy định soạn bài, thống nhất mục tiêu, nội dung, phương pháp, phương tiện, hình thức tổ chức dạy học	181 99,5%	1 0,5%	0	177 97,3%	5 2,7%	0
3	Cung cấp cho giáo viên đầy đủ sách giáo khoa và tài liệu giảng dạy, tham khảo	123 67,6%	59 32,4%	0	115 63,2%	67 36,8%	0
4	Kiểm tra việc soạn giáo án và chuẩn bị giờ lên lớp của giáo viên	180 98,9%	2 1,1%	0	176 96,7%	6 3,35	0
5	Kiểm tra việc thực hiện giờ lên lớp và sử dụng thiết bị dạy học của giáo viên	177 97,3%	2 1,15%	3 1,65%	175 96,2%	7 3,8%	0
6	Quy định chế độ thông tin báo cáo của giáo viên	165 90,75	14 7,7%	2 1,15	158 86,8%	20 11%	3 1,6%
7	Tổ chức dự giờ và đánh giá rút kinh nghiệm tiết dạy	179 98,4%	2 1,1%	0	177 97,3%	4 2,2%	1 0,5%
8	Quy định cụ thể về hồ sơ chuyên môn giáo viên phải thực hiện	181 99,5%	1 0,5%	0	179 98,4%	3 1,6%	0
9	Kiểm tra, đánh giá rút kinh nghiệm việc thực hiện hồ sơ chuyên môn của giáo viên	181 99,5%	1 0,5%	0	178 97,8%	4 2,2%	0

Bảng 2 cho thấy Hiệu trưởng thực hiện các biện pháp ở mức thường xuyên là chủ yếu, tỉ lệ thấp nhất là 90,75% và cao nhất là 99,5% đã phản ánh khá rõ điều này. Khi đánh giá kết quả thực hiện thì mức tốt cao nhất là ở biện pháp: “Quy định cụ thể về hồ sơ chuyên môn giáo viên phải thực hiện” với tỉ lệ là 98,4%. Biện pháp đạt mức tốt có tỉ lệ thấp nhất trong nhóm là: “Cung cấp cho giáo viên đầy đủ sách giáo khoa và tài liệu giảng dạy, tham khảo” với 63,2%. Như vậy, có thể nói, có ít nhất trên 3/5 mẫu cho rằng các biện pháp quản lý việc thực hiện quy chế chuyên môn ở mức tốt, tỉ lệ này khá cao, cho thấy sự đánh giá là tích cực.

Trong các biện pháp đã nêu, thì các biện pháp: “Cung cấp cho giáo viên đầy đủ sách giáo khoa và tài liệu giảng dạy, tham khảo”, “Quy định chế độ thông tin báo cáo của giáo viên” là mức độ thực hiện thình thoảng xấp xỉ 10%, cũng như kết quả thực hiện ở mức khá, dao động từ trên 10% đến 30%. Đây là những con số cần được lí giải. Tỉ lệ này có phần hạn chế so với tỉ lệ các biện pháp còn lại, vì

Hiệu trưởng vẫn còn cho rằng đây là những việc đã quá quen thuộc nên không cần nhắc lại thường xuyên. Do vậy, Hiệu trưởng cũng cần xem xét lại những vấn đề này để tránh những thao tác bị bỏ sót trong quá trình quản lí hoạt động dạy học, đặc biệt là quản lí việc thực hiện quy chế chuyên môn của giáo viên.

2.3. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lí hoạt động dạy học trên lớp

2.3.1. Chỉ đạo hoạt động dạy của giáo viên

Hoạt động dạy có vai trò quan trọng trong việc quyết định chất lượng hoạt động dạy học và uy tín của nhà trường nên hầu hết các Hiệu trưởng có nhận thức đúng về tầm quan trọng của việc quản lí hoạt động giảng dạy trên lớp. Trong những năm qua, các trường đã chỉ đạo việc thực hiện quy chế chuyên môn theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, thực hiện các chức năng quản lí như: kế hoạch hóa, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra. Thực trạng này được phản ánh qua kết quả điều tra ở bảng 3 sau đây:

Bảng 3. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lí hoạt động dạy của GV

STT	Biện pháp quản lí của Hiệu trưởng	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		Thường xuyên	Thỉnh thoảng	Không bao giờ	Tốt	Khá	Trung bình
1	Thường xuyên dự giờ, thăm lớp và hướng dẫn GV đổi mới phương pháp	177 97,3%	5 2,7%	0	175 96,2%	7 3,8%	0
2	Tổ chức chuyên đề về đổi mới phương pháp và sử dụng đồ dùng thiết bị dạy học	173 95,1%	9 4,9%	0	170 93,4%	9 4,9%	3 1,6%
3	Tổ chức phổ biến, áp dụng sáng kiến hội thi GV giỏi	150 82,4%	23 12,6%	8 4,4%	143 78,6%	34 18,7%	3 1,6%

4	Phân công GV giỏi giúp đỡ GV mới hoặc GV chuyển khối	112 61,5%	66 36,3%	4 2,2%	103 56,6%	76 41,8%	3 1,6%
5	Cung cấp điều kiện để GV thực hiện đổi mới phương pháp	168 92,3%	13 7,1%	1 0,5%	162 89%	15 8,2%	4 2,2%
6	Kiểm tra đánh giá rút kinh nghiệm việc thực hiện đổi mới phương pháp dạy học	174 95,6%	7 3,8%	1 0,5%	169 92,9%	11 6,0%	2 1,1%

Bảng 3 cho thấy Hiệu trưởng thực hiện các biện pháp ở mức thường xuyên khá nổi bật. Trong sáu biện pháp đã nêu, chỉ có hai biện pháp được thực hiện ở mức thỉnh thoảng (trên 10%), đó là biện pháp 3 (12,6%), biện pháp 4 (36,3%).

Mức độ đánh giá của kết quả thực hiện chủ yếu ở mức khá trở lên. Tuy nhiên, ở mỗi biện pháp đều có vài khách thể đánh giá kết quả thực hiện chỉ ở mức trung bình (trừ biện pháp 1). Đây cũng là vấn đề cần xem xét để có những đề xuất cải tiến mang tính hiệu quả.

2.3.2. Chỉ đạo hoạt động học của học sinh

Hoạt động học của học sinh được tổ chức, quản lí và chịu trách nhiệm trực tiếp bởi giáo viên giảng dạy. Hiệu trưởng chỉ đạo công tác này của giáo viên. Do đó, những công việc Hiệu trưởng cần tiến hành để chỉ đạo hoạt động học của học sinh trong nhà trường là:

- Biên chế lớp hợp lí, khoa học, đảm bảo tương đối đồng đều giữa các lớp về tỉ lệ nam, nữ; tỉ lệ học sinh giỏi, khá, trung bình.

- Chỉ đạo giáo viên chủ nhiệm lớp xây dựng nề nếp, các quy định cụ thể và kiện toàn cán bộ lớp. Hiệu trưởng luôn quan tâm chỉ đạo việc xây dựng nề nếp học tập trong trường, theo dõi việc duy trì sĩ số, đảm bảo tỉ lệ chuyên cần của học sinh, đánh giá kết quả học tập đúng quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Từ đó, đề ra các biện pháp bồi dưỡng học sinh giỏi, phụ đạo học sinh yếu, động viên giáo viên làm tốt công tác chủ nhiệm, quan tâm đến việc học tập ở nhà của học sinh.

- Ngoài ra, nhà trường cũng đã phát động một số phong trào thiếu nhi thông qua hoạt động Đội để thu hút học sinh tham gia, tạo môi trường thân thiện để các em được giao tiếp, ứng xử, phát triển bản thân.

Việc kiểm tra đánh giá học sinh được các Hiệu trưởng quan tâm, chỉ đạo thực hiện có hiệu quả. Kết quả điều tra về các biện pháp quản lí công tác kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh được thể hiện ở bảng 4 dưới đây:

Bảng 4. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lý công tác kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh

STT	Biện pháp quản lý của Hiệu trưởng	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		Thường xuyên	Không thường xuyên	Không thực hiện	Tốt	Khá	Trung bình
1	Tổ chức cho cán bộ giáo viên nắm vững các quy định về kiểm tra, đánh giá, xếp loại học sinh	180 98,9%	2 1,1%	0	180 98,9%	1 0,5%	1 0,5%
2	Xây dựng các chỉ tiêu kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh	179 98,4%	2 1,1%	1 0,5%	175 96,2%	5 2,7%	2 1,1%
3	Chỉ đạo GV đổi mới cách kiểm tra đánh giá học sinh	178 97,8%	4 2,2%	0	178 97,8%	3 1,6%	1 0,5%
4	Kiểm tra việc ra đề kiểm tra, chấm – chữa, trả bài đúng quy chế	180 98,9%	2 1,1%	0	178 97,8%	3 1,6%	1 0,5%
5	Đánh giá rút kinh nghiệm công tác kiểm tra đánh giá xếp loại học sinh của GV	179 98,4%	3 1,6%	0	179 98,4%	1 0,5%	2 1,1%

Bảng 4 cho thấy các biện pháp đều được Hiệu trưởng thực hiện khá thường xuyên. Mức đánh giá thực hiện tình thoảng không đáng kể. Có duy nhất biện pháp “Xây dựng các chỉ tiêu kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh” thì một khách thể đánh giá có Hiệu trưởng không bao giờ thực hiện. Kết quả thực hiện cũng được đánh giá ở mức khá trở lên là chủ yếu, vẫn còn một vài khách thể đánh giá mức độ thực hiện chỉ đạt ở mức trung bình. Điều này cho thấy cũng cần xem xét việc thực hiện các biện pháp này của Hiệu trưởng trong thực tiễn.

2.4. Thực trạng việc áp dụng các biện pháp quản lý công tác bồi dưỡng giáo viên

Lực lượng giáo viên là nhân tố then chốt trong việc nâng cao chất lượng dạy học của nhà trường. Vì vậy, công tác bồi dưỡng, nâng cao trình độ chính trị và chuyên môn - nghiệp vụ của giáo viên phải được Hiệu trưởng quản lý sâu sát, đưa vào đúng quỹ đạo công tác xây dựng đội ngũ, nhằm đáp ứng yêu cầu dạy học trong từng giai đoạn. Kết quả khảo sát thực trạng này thể hiện ở bảng 5 dưới đây:

Bảng 5. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lý công tác bồi dưỡng giáo viên

STT	Biện pháp quản lý của Hiệu trưởng	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện			
		Thường xuyên	Không thường xuyên	Không thực hiện	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu
1	Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng GV theo học kì, năm học, chu kì	179 98,4%	3 1,6%	0	171 94%	9 4,9%	2 1,1%	0
2	Tổ chức cho CBQL và GV quán triệt yêu cầu về công tác bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn - nghiệp vụ	173 95,1%	9 4,9%	0	167 91,8%	13 7,1%	2 1,1%	0
3	Tạo điều kiện để CBQL và GV thực hiện tự bồi dưỡng, tham gia công tác bồi dưỡng	175 96,2%	7 3,8%	0	168 92,3%	12 6,6%	2 1,1%	0
4	Kiểm tra và đánh giá, rút kinh nghiệm việc thực hiện công tác tự bồi dưỡng, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn - nghiệp vụ	171 94%	10 5,5%	1 0,5%	156 85,7%	23 12,6%	2 1,1%	1 0,5%

Bảng 5 cho thấy một số Hiệu trưởng thực hiện khá tốt việc quản lý công tác bồi dưỡng giáo viên dù kết quả đạt chuẩn và nâng chuẩn của đội ngũ rất cao. Thực trạng này cần được xem xét và tiếp tục cải thiện vì vẫn còn khoảng 5% khách thể cho rằng Hiệu trưởng không thường xuyên thực hiện các biện pháp này, trong khi đây là một yêu cầu rất căn cơ của công tác phát triển nguồn nhân lực giáo dục. Đối với công tác dạy hai buổi ở trường tiểu học, việc chuẩn bị một đội ngũ có chuyên môn, có tay nghề, có kinh nghiệm và kỹ năng trở thành yêu cầu đặc biệt và thậm chí là yêu cầu mang tính

chiến lược để hướng đến hiệu quả phát triển đích thực và toàn diện cho trẻ trong quá trình giáo dục.

2.5. Thực trạng việc áp dụng các biện pháp quản lý phương tiện, điều kiện dạy học

Chất lượng dạy học trong trường phụ thuộc vào nhiều yếu tố; trong đó, yếu tố về phương tiện, điều kiện hỗ trợ hoạt động dạy học giữ một vị trí hết sức quan trọng. Vì vậy, Hiệu trưởng cần phải có biện pháp quản lý tốt. Thực tế trong các trường tiểu học ở Quận 3, Hiệu trưởng đã thực hiện tốt nội dung này. Kết quả khảo sát thể hiện ở bảng 6 sau đây:

Bảng 6. Thực trạng áp dụng các biện pháp quản lý phương tiện, điều kiện hỗ trợ hoạt động dạy học

STT	Biện pháp quản lý của Hiệu trưởng	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện			
		Thường xuyên	Không thường xuyên	Không thực hiện	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu
1	Có kế hoạch mua sắm, đầu tư trang thiết bị dạy học hàng năm	110 60,4%	72 39,6%	0	105 57,7%	76 41,8%	1 0,5%	0
2	Phân công sử dụng hợp lý đội ngũ giáo viên của trường, tạo điều kiện để giáo viên phát huy năng lực	174 95,6%	8 4,4%	0	170 93,4%	10 5,5%	1 0,5%	0
3	Huy động mọi nguồn lực phục vụ, hỗ trợ hoạt động dạy học của nhà trường	167 91,8%	15 8,2%	0	164 90,1%	16 8,8%	2 1,1%	0
4	Tổ chức các phong trào thi đua dạy tốt trong trường	174 95,6%	8 4,4%	0	174 95,6%	6 3,3%	1 0,5%	0
5	Xây dựng môi trường sư phạm và bầu không khí tâm lý tập thể tốt đẹp	173 95,1%	9 4,9%	0	170 93,4%	10 5,5%	2 1,1%	0
6	Khai thác, bảo quản, sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất thiết bị dạy học	170 93,4%	12 6,6%	0	107 58,8%	73 40,1%	2 1,1%	0
7	Kiểm tra đánh giá, rút kinh nghiệm việc giáo viên làm và sử dụng thiết bị dạy học	108 59,3%	72 39,6%	2 1,1%	104 57,1%	76 41,8%	1 0,5%	1 0,5%

Bảng 6 cho thấy cũng còn một số biện pháp khá căn bản nhưng Hiệu trưởng lại chưa thực hiện ở mức thường

xuyên. Cụ thể như: “Có kế hoạch mua sắm, đầu tư trang thiết bị dạy học hàng năm”, “Kiểm tra đánh giá, rút kinh

nghiệm việc giáo viên làm và sử dụng thiết bị dạy học”... Tương tự, kết quả thực hiện của một vài biện pháp cũng còn giới hạn khi tỉ lệ đánh giá ở mức khá và trung bình, chiếm khoảng 1/3 số mẫu khảo sát, như: khai thác, bảo quản, sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất, thiết bị dạy học; có kế hoạch mua sắm, đầu tư trang thiết bị dạy học hàng năm; kiểm tra đánh giá, rút kinh nghiệm việc giáo viên làm và sử dụng thiết bị dạy học. Thực trạng này cho thấy cần có những biện pháp tác động nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động dạy hai buổi/ngày ở các trường tiểu học tại Quận 3 hiện nay.

2.6. Nhận xét chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy của Hiệu trưởng các trường tiểu học Quận 3

Chúng tôi rút ra một vài kết luận về công tác quản lý hoạt động dạy hai buổi/ngày của Hiệu trưởng các trường tiểu học ở Quận 3 như sau:

2.6.1. Một số ưu điểm

Đa số Hiệu trưởng đều nhận thức rõ thực chất của công tác quản lý hoạt động dạy trong nhà trường là quản lý hoạt động dạy học và đều khẳng định chất lượng giáo dục toàn diện của trường chủ yếu và căn bản thể hiện ở chất lượng dạy học. Từ nhận thức đúng đắn đó, bằng năng lực quản lý và kinh nghiệm của mình, dựa trên cơ sở điều kiện thực tế của nhà trường, Hiệu trưởng các trường đã xây dựng và áp dụng một hệ thống các biện pháp quản lý chỉ đạo các hoạt động dạy học và đã thành công ở một số nội dung của từng nhóm biện pháp.

Dựa trên hệ thống các chế định về giáo dục và đào tạo, Hiệu trưởng đã xây

dựng kế hoạch, đề ra biện pháp chỉ đạo để quản lý hoạt động dạy đạt mục tiêu đề ra ở mức độ cao nhất có thể trong điều kiện thực tế về kinh tế - xã hội địa phương của và các điều kiện hiện có của nhà trường.

2.6.2. Những tồn tại

Trong công tác quản lý nhà trường nói chung và quản lý hoạt động dạy hai buổi/ngày nói riêng, các Hiệu trưởng đã sử dụng các biện pháp cơ bản để quản lý nhưng vẫn chưa thật sự đồng bộ. Một số biện pháp cụ thể ở từng nhóm biện pháp quản lý còn chưa thực hiện thường xuyên và mức độ hiệu quả chỉ dừng lại ở mức khá hoặc trung bình do những kinh nghiệm có phần cảm tính hay những thói quen chủ quan trong quản lý.

Việc áp dụng các biện pháp còn thể hiện sự thiếu chủ động trong quản lý của Hiệu trưởng. Một số biện pháp chưa được thực hiện thường xuyên do khó khăn gặp phải trong quản lý hành chính, phân quyền, thực hiện các chức năng quản lý nhưng Hiệu trưởng vẫn chưa nỗ lực hết mình để giải quyết vấn đề trên phương diện đối mặt để xử lý. Đây là hạn chế cần khắc phục.

3. Kết luận

Trong công cuộc công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước, giáo dục có tầm quan trọng đặc biệt. Đối với sự nghiệp phát triển giáo dục và đào tạo thì công tác quản lý luôn đóng vai trò hết sức quan trọng, đội ngũ cán bộ quản lý trường học là một trong những nhân tố cơ bản, quyết định đến chất lượng giáo dục toàn diện, chất lượng dạy học của trường.

Trong điều kiện đổi mới giáo dục tiểu học để đáp ứng yêu cầu xã hội, quá trình dạy học phải được đổi mới. Do đó, trong giai đoạn hiện nay, việc quản lý hoạt động của trường, Hiệu trưởng các trường tiểu học cần đặt trọng tâm vào quản lý đổi mới hoạt động dạy học, nâng cao chất lượng dạy học. Đây là vấn đề có tính thời sự và cấp thiết đối với mọi loại hình nhà trường nói chung và trường tiểu học nói riêng. Để nâng cao chất lượng dạy học cần phải có sự đổi mới trong công tác quản lý của Hiệu trưởng, tạo điều kiện để các thầy giáo cô giáo thực

hiện tốt chương trình sách giáo khoa và phương pháp dạy học hiện đại mà việc thực hiện chương trình dạy học hai buổi/ngày đáp ứng yêu cầu đó.

Quận 3 là một trong những quận trung tâm của thành phố. Việc đổi mới giáo dục, tổ chức mô hình dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học đã được các cấp lãnh đạo quan tâm chỉ đạo các trường thực hiện từ rất sớm. Song để đáp ứng được yêu cầu phát triển giáo dục và đào tạo của địa phương đạt hiệu quả như mong muốn thì phải nâng cao hơn nữa chất lượng dạy học ở các trường tiểu học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Bích Hạnh (chủ nhiệm đề tài) (2003), *Thực trạng kỹ năng tự học của sinh viên sư phạm*, Trường Đại học Sư phạm TPHCM.
2. Trần Kiểm (2006), *Khoa học quản lý giáo dục - Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Giáo dục.
3. Nguyễn Lộc (2010), *Lý luận về quản lý*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
4. Quốc hội (2005), *Luật Giáo dục 2005*.
5. Huỳnh Văn Sơn (2010), *Quản trị nguồn nhân lực trong giáo dục*, Tài liệu lưu hành nội bộ, Trường Đại học Sư phạm TPHCM.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 01-6-2012; ngày phản biện đánh giá: 05-7-2012;
ngày chấp nhận đăng: 28-8-2012)